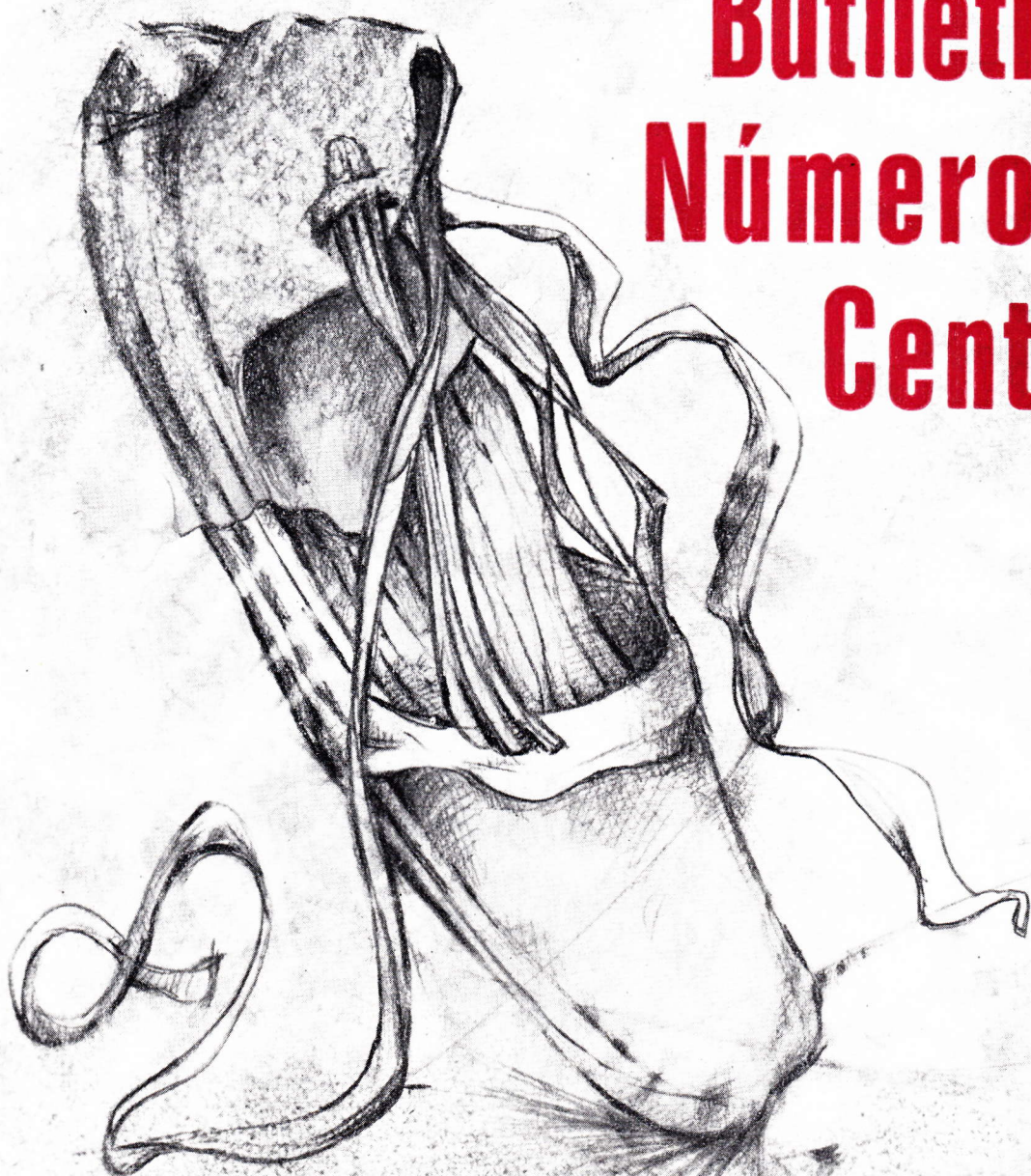

Amics de la Sardana de l'A. E. Talaia

Butlletí Número Cent

Soler Pedra
10/10/80

Tallers Gràfics Vilaseca

Impremta - Papereria - Llibreria - Filatèlia

RAMBLA PRINCIPAL, 41

TELÈFON 893 03 91

VILANOVA I LA GELTRÚ

Electro Prades

**RADIO-TV
ELECTRODOMESTICS**

Distribuïdor:
MAQUINES DE COSIR «ALFA»

Comerç, 2 - Tel. 893 25 45 - Vilanova i la Geltrú

de l'A. E. TALAIA

Juny / 79

C/. Comerç, 4
Tel. 893 12 57

EDITORIAL

Butlletí número cent

Avui el nostre butlletí assoleix la fita del seu número 100. Malgrat que les disposicions legals no ens permeten de numerar-los, sabem de cert que aquest és el portantveu que fa cent. Ni un més ni un menys.

El primer número sortí al carrer pel mes de març de l'any 1969. De llavors ençà s'han produït una sèrie de canvis al país i la sardana en lloc de constituir un dels pocs mitjans que tenia el poble al seu abast per expressar llurs sentiments de catalanitat, esdevé un fet habitual en la nostra vida, sense que això impliqui una pèrdua del seu simbolisme, ni una manca d'afecte o de respecte per la nostra part.

De mica en mica sembla que, amb l'esforç de tots plegats, ens apropem al redreçament de la nostra vida col·lectiva. I això ens alegra de debò. Durant aquests anys el nostre butlletí ha tractat de reflectir els esdeveniments relacionats amb la vida de la sardana, en general, inserida dins el marc del nostre poble, i també de tots aquells petits fets, gairebé quotidians, que han anat definint la trajectòria de la nostra entitat.

El fruit d'aquesta tasca ha estat aquesta continuïtat al servei de la informació sardanista. Fita important (i disculpeu-nos la immodèstia) en tractar-se, com es tracta, d'una publicació d'aquestes característiques. Per això considerem un deure de justícia el fet de regraciar la gestió tenaç i abnegada dels diversos components de la directiva de l'entitat que s'han anat succeint al llarg d'aquesta etapa, i també l'aportació valuosa de totes aquelles persones, que amb una gran dosi d'il·lusió i de bona voluntat, han fet possible l'aparició regular del nostre estimat butlletí: redactors, col·laboradors, socis, amics, simpatitzants, lectors en general i anunciants. Tots plegats han fet (hem fet) possible la perdurabilitat d'aquest **portanveu sardanista**. I cal esperar i desitjar, de tot cor, que la seva vida no es deturi pas en arribar a aquest número cent, sinó que tiri endavant amb noves energies, car la seva tasca i la seva raó d'existir tenen plena vigència entremig de tots nosaltres.

Amics de la Sardana

Perfumeria Paquita

Amb Estheticienne
Diplomada en Estètica,
Visagisme i Corporal

Sant Gregori, 20 - Telèfon 893 13 75 - Vilanova i la Geltrú

Quico i Tort

Pintors

Per qualsevol encàrrec

Carrer del Bruc, 7, 3.er, 1.ª - Tel. 893 61 08

Vilanova i la Geltrú

Doble triomf de «La Principal de La Bisbal» a Vilanova

Sardanes a la Plaça de les Cols

Tal com havia estat anunciat, el dissabte dia 26 de maig tingué lloc una nova actuació de la «Cobla Oficial de la Generalitat» a Vilanova. En aquesta avinentesa l'escenari fou la Plaça de les Cols, car aquesta vinguda de la cobla de La Bisbal la promougueren conjuntament «Foment Vilanoví» i «Amics de la Sardana».

La cobla bisbalenca presentava la baixa transitòria del seu primer tenor Jaume Vilà, per malaltia. Ens consta que Jaume Vilà lamentà molt no haver pogut traslladar-se a la nostra ciutat, car no en va fou aquí on tingué lloc la seva primera intervenció com a component de la primera cobla dels Països Catalans. El substituï, molt dignament per cert, el jove solista de tenor de la cobla «Costa Brava»: Josep Brugué.

El programa, molt escollit segons és habitual en la cobla bisbalenca, incloïa obres de Josep Serra, Josep M.ª Boix-Robert Villalonga, Enric Vilà-Joaquim Ferrer, Vicenç Bou, Enric Sans i Conrad Saló. El rendiment dels components de la cobla assolí el nivell òptim habitual, amb aquella coherència gairebé increïble, aquella afinació perfecta, i aquella dicció acurada i sensible en tot moment. Particularment rellevants ens semblaren les intervencions dels solistes Joan Parés (qui ens oferí una versió antològica de la sardana de tible «Encisadora») i el duo de fiscorns Josep Riumalló-Josep Cassú, molt identificats en el so i també en la manera d'expressar la sardana.

Durant el transcurs de l'audició, que tingué la virtut d'aplegar una nombrosíssima concurrència, «Amics de la Sardana» procediren a la distribució dels ja coneguts rams de ginesta, car aquesta fou la diada escollida per a portar a cap la popular audició.

Música lleugera al «Foment»

A la nit «La Principal» de La Bisbal, en la seva formació de música lleugera, ofe-

rí una sessió de ballables a l'estatge social del «Foment». Els components de «La Principal», que feia molts anys que no actuaven en formació d'orquestra a Vilanova, posaren de manifest la seva condició privilegiada de capdavaners dins el gènere, honor que comparteixen amb els seus col·legues de l'orquestra «Maravella».

La secció rítmica demostrà una gran eficàcia (Josep Cassú, teclats; Bernat Sellens, bateria i Joan Xandrich, baix). En el metall cal remarcar les excel·lents dots del trio de trompetes (Sadurní-Vilanova-Margall) i la del duo de trombons (Riumalló-Teixidor), amb algunes intervencions molt brillants del solista d'aquest darrer instrument Josep Riumalló. La secció de saxos posà de manifest el seu equilibri i qualitat de so, amb un Agapit Torrent en línia constant de grans encerts, tant amb el saxo tenor com amb el violí i la guitarra rítmica.

Cal dedicar també una referència molt especial a les intervencions dels dos cantants: Àlbert Monjó (artista sensible, expressiu, adaptable a tota mena d'estils) i Jordi Garanger (de veu greu, pastosa, ben timbrada, plena de càlides ressonàncies). Els dos cantants suscitaron l'entusiasme de la concurrència, que si bé no fou tan nombrosa com hom hauria pogut preveure, es mostrà molt atenta i interessada al llarg de tota l'actuació.

No ens passà desapercebuda, a la segona part del ball, la presència de l'admirat mestre Conrad Saló, qui malgrat que no havia d'intervenir en l'actuació, volgué, juntament amb la seva esposa, fer-nos companyia per espai d'unes hores.

Amb la nostra felicitació al «Foment» en aquest 125è aniversari de la seva existència, donem per enllestida la nostra crònica d'unes actuacions que seran recordades amb afecte pels aimants de la bona música que tenim a Vilanova.

E. R.

Apropament a l'obra del mestre Eduard Toldrà

SARDANES I OBRES PER A COBLA

El mestre Eduard Toldrà i Soler (Vilanova, 1895-Barcelona, 1962) deixà escrites trenta-cinc sardanes, de les quals tres són «reverses». La primera sardana seva «Sol ponent» data del 1917 i la darrera «Valldorguina», del 1950. Entremig cal situar algunes creacions vertaderament antològiques: «Sol ixent», «La fageda d'en Jordà», «Atzavares i baladres», «Marinera», «L'hereu i la pubilla», «Mariona», «La Cisetà», «Camperola», «Lluna plena», «L'hostal de la Peira», «Tamariu», «El bac de les ginesteres», etc.

Algunes d'aquestes composicions hem tingut oportunitat d'escoltar-les durant aquests darrers anys a Vilanova gràcies a l'interès que la cobla «La Principal» de La Bisbal demostra envers l'obra d'aquell gran músic vilanoví. A cada audició o concert celebrats a Vilanova el mestre Saló té la deferència d'incloure una sardana del mestre Toldrà, detall que els aïmants de la bona música en general i de les bones sardanes en particular, li regreiem de tot cor.

Amb el sincer propòsit de facilitar l'audició de les sardanes del nostre músic a les persones interessades donem a conèixer la relació dels enregistraments discogràfics que han estat portats a terme a partir de les seves sardanes i obres per a cobla.

La discografia sardanista del mestre Eduard Toldrà és més aviat limitada, i, a més, molt repartida entre diversos intèrprets i cases editores, cosa que dificulta moltíssim la localització dels diversos enregistraments que han aparegut fins l'hora present. Nosaltres tractarem de donar-ne una referència el més exacta possible.

Cobla «Barcelona»

Amb el tenora Josep Coll (director Joaquim Serra) enregistrà dues sardanes del mestre Toldrà: «La fageda d'en Jordà» (Alhambra MCP 10.028) i «El bac de les ginesteres» (Columbia SCGE 80.999).

Amb el tenora Josep Roura (director Antoni Ros Marbà); «Tamariu» (Alhambra EMGE 70.879).

Amb el tenora Ramon Pla; «Sol ixent» (Edigsa CM 70), «L'hereu i la pubilla» (Edig-

sa CM 71) i «Atzavares i baladres» (Edigsa CM 153).

L'esmentada cobla «Barcelona», ampliada amb músics de procedència molt diversa enregistrà també la impressió simfònica «La maledicció del comte Arnau» (per a tres cobles i timbales), del mestre Eduard Toldrà, baix la direcció del mestre Rafael Ferrer (Columbia CS 8.064).

Cobla «Caravana»

Aquesta formació de Torroella de Montgrí, amb el tenora Agusí Planiol, enregistraria la sardana del mestre Toldrà «Marinera» (Canigó, 2S).

Cobla «La Selvatana»

Amb el seu tenora Josep Mir i baix la direcció del mestre Pere Fontàs enregistrà «Vilanovina» (Edigsa, GD 279SE).

Cobla «Laietana»

Aquesta cobla dedicà un disc sencer (Vergara, 55.0.019 C) a les sardanes del mestre Toldrà: «Camperola», «Mariona», «El bac de les ginesteres» i «Sol ixent». També enregistrà «La Cisetà» i «Lluna plena» i «La maledicció del comte Arnau» (Vergara, 55.0.025 C).

Cobla «La Principal» de La Bisbal

Amb el tenora Ricard Viladesau i baix la direcció del mestre Conrad Saló enregistrà «Sol ixent» (Regal, SEDL 101) i «El bac de les ginesteres» (Regal, SEDL 114).

Amb el tenora Ricard Viladesau i baix la direcció del mestre Conrad Saló també gravaria «L'hostal de la Peira», «La Ciseta», «La fageda d'en Jordà» i la glossa «Les danses de Vilanova». Amb el tenora Josep Roura i baix la direcció del mestre Conrad Saló enregistra: «Sol ixent» i «El bac de les ginesteres». Tots aquests enregistraments d'obres del mestre Toldrà formen part d'un sol disc (Discophon Ster-69).

Cobla «Maravella»

Baix la direcció del mestre Lluís Ferrer i amb el seu tenora Mateu Oliveras la cobla «Maravella» enregistra «Sol ixent» (Iberofon, 45 1149).

Obres per a cobla

L'any 1920 el mestre Eduard Toldrà escrigué la seva glossa per a cobla del nostre ballet popular «Les danses de Vilanova», obra que fou guardonada amb el premi de la Fundació Patxot (1921) i estrenada al Palau de la Música Catalana el dia de Cap d'Any de l'any 1922 per la cobla «La Principal» de La Bisbal (tenora: Ramon Rossell; tible: Enric Barnosell; director: Genís Canet).

Anys després (17 de juny del 1934) en donaria una altra audició memorable la cobla «Barcelona-Albert Martí» al Palau de Belles Arts en concert promogut per l'«Associació Obrera de Concerts».

* * *

L'any 1926 el mestre Toldrà escriuria la impressió simfònica «La maledicció del comte Arnau», per a tres cobles i timbales inspirada en el conegut poema de Joan Maragall «El comte Arnau», concretament en aquell fragment:

«Correràs per muntis i planes
per la terra, que és tan gran,
muntat en cavall de flames
que no se't cansarà mai.
El teu pas farà basarda
com el pas del temporal.
Totes les veus de la terra
cridaran al teu voltant.
Et diran ànima en pena
com si fossis condemnat».

Aquesta obra fou donada a conèixer el dia de Cap d'Any de l'any 1927 en versió de les cobles «Barcelona», «Antiga Pep», de Figueres i «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries, dirigides per l'autor.

Posteriorment (1930) l'autor instrumentà aquesta obra per a orquestra simfònica, havent estat donada a conèixer aquesta nova versió per l'Orquestra Pau Casals dirigida per l'autor, al Palau de la Música Catalana (4 de febrer del 1930).

L'Orquestra Municipal de Barcelona, de la que era titular el mestre Toldrà, havia interpretat sovint aquesta obra (la darrera vegada que ho va fer a Vilanova, fou en el concert d'homenatge al mestre Toldrà: maig del 1963).

En versió per a tres cobles recordem la que dirigí el mateix mestre Toldrà al Palau de la Música Catalana (5-2-1961) amb les cobles «La Principal» de La Bisbal, «Barcelona» i «Popular» i la que dirigí el mestre Conrad Saló a la Festa de la Música per a Cobla de Banyoles (23-10-1972), cobles: «La Principal» de La Bisbal, «La Selvatana» i «Els Montgrins».

* * *

Existeix encara una altra sardana del mestre Toldrà potser menys coneguda que les obres abans esmentades. Es tracta de la sardana lliure per a orquestra «Empúries», que data de l'any 1926, guardonada amb el Premi «Sant Jordi» del Foment de la Sardana de Barcelona (1926) i estrenada aquell mateix any (23-10-1926), baix la direcció de l'autor, per l'Orquestra Pau Casals, al Palau de la Música Catalana. Més que una sardana pròpiament dita, «Empúries» és un petit poema simfònic lluminós i serè, impregnat d'una forta sentor racial. «Empúries» ha estat interpretada en diverses ocasions, la darrera en el concert popular del Gran Teatre del Liceu (Festes de la Mercè, 1978), per l'Orquestra Ciutat de Barcelona baix la direcció del mestre Rafael Ferrer.

E. M.

Camiseria

CALSERRA

C/. dels Caputxins, 28
Tel. 893 27 92
Vilanova i la Geltrú

**TAXIS
TUTUSAUS**

SERVEI ESMERAT

C/. de l'Havana, n.º 6
Tel. 893 01 33
Vilanova i la Geltrú

prisma
galeria d'art

FEINERS I FESTIUS
OBERT DE 7 A 9
TARDA

Santa Madrona, 37
Tel. 893 55 71
Vilanova i la Geltrú

Maria Martí

Màquines i mobles de
cosir SINGER

Agència Oficial:
Carrer de la Muralla, 19
Tel. 893 27 94
Vilanova i la Geltrú

Notes d'actualitat

El passat diumenge dia 13 de maig, tingué lloc a Sant Pere de Riudevitlles, una trobada sardanista organitzada conjuntament per l'Agrupació Sardanista d'Igualada, Agrupació Folklorica de Vilafranca, Foment Sardanista de Sant Sadurní d'Anoia, Agrupació Sardanista de Piera, Agrupació Sardanista de Sant Pere i Amics de la Sardana de la nostra ciutat.

Durant el matí hi hagué una audició de sardanes a càrrec de la cobla «Mediterrània», la tercera sardana, «La meva saltirona» de J. Capell, fou ballada de lluïment per les colles «Setembre» i «Roselles d'Anoia» de Sant Sadurní d'Anoia. Abans de començar les sardanes, les majorettes de Sant Pere de Riudevitlles feren una exhibició.

Al migdia, totes les entitats organitzadores i simpatitzants es van reunir per participar d'un autèntic dinar de germanor.

A la tarda continuà la festa amb una altra audició de sardanes a càrrec de la cobla La Principal del Camp.

Va ser una gran diada per a tots els assistents.

HOMENATGE AL MESTRE FRANCESC MAS ROS

El dissabte dia 26 de maig tingué lloc a Caldes de Malavella un sentit i popular homenatge al mestre Francesc Mas Ros. Els actes començaren a la tarda amb el descobriment d'una placa que dona nom a un cèntric carrer de la vila i s'inagurà també un monument costejat per subscripció popular. Després de l'acte es va celebrar una audició de sardanes a càrrec de la cobla «Caravana». Totes les sardanes interpretades foren de l'homenatjat. Al vespre hi

hagué un sopar de germanor i una altra audició de sardanes.

Des de el nostre butlletí felicitem al mestre Francesc Mas Ros i ens adherim plenament a l'homenatge que li feu la seva ciutat i tots els sardanistes.

FORMACIO D'UNA NOVA ANELLA SARDANISTA

El passat dia 3 de juny a la localitat de Sant Vicenç de Castellet, prengué part per primera vegada en un Concurs de sardanes, la colla RETORN de l'associació de veïns de La Geltrú, classificant-se en el lloc 7è d'onze colles participants.

Felicitem als components de la nova anella i desitgem de tot cor que els seus esforços siguin en bé de la sardana.

SORTEIG DE 3 LP

El número de la sort en combinació amb el sorteig de l'O.N.C. de Barcelona del dia 5 de juny, ha estat el 656.

Preguem que el soci que el tingui, passi per secretaria qualsevol dia de 8 a 10 del vespre.

LA NOSTRA PORTADA

"Amics de la Sardana" vol regradar sincerament la col·laboració del gran artista Antoni Soler i Pedret, autor de la portada del nostre butlletí n.º 100.

La sardana i els seus intèrprets

Lluís Buscarons

(Continuació)

—Podríem fer un petit esbós de la teva trajectòria artística?

—L'any 27 vaig debutar a la cobla jove-nívola «Els Rossinyolets», de Castelló d'Empúries. A partir de l'any 1932 vaig formar part de la cobla «Antiga Pep», de Figueres. Després vingué la guerra i tot restà en suspens. Durant els primers anys de la postguerra tractàrem de ressucitar la cobla «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries. Les filles de Pau Guanter ens cediren el nom i la cobla es posà en funcionament l'any 1945. Sobrevisqué fins el 1951. Aleshores vaig anar a al cobla «Girona», que dirigia el mestre Josep M.^o Boix, havent participat també en dos projectes: un d'ells relacionat amb la cobla «Catalunya», de Bordils i un altre amb la «Torrebellà», de Torroella de Montgrí, retornant a la «Girona» per poc temps, car l'any 1956 ingressava a la cobla «Els Montgrins» cridat pel seu director, el mestre Martírià Font. Als «Montgrins» hi vaig passar dinou anys, fins la creació de la «Ciutat de Girona» (1975).

—O sia que tu vares viure l'experiència de la cobla «Girona» que tocava en to normal i portava un fiscorn baix de quatre cilindres?

—Exacte. Justament també hi tocava el meu germà Pere, segon tenora. Havíem fet alguns enregistraments discogràfics de sardanes de gran interès, per exemple «T'estimo» i «Bonica», de Josep Serra, «Els gegants de Vilanova» i «El petit Albert», de Joaquim Serra, etc.

—Ens podríes parlar de la teva activitat en el camp de la composició?

—En el meu cas, una cosa ha anat lligada amb l'altra. De la tasca d'instrumentista de cobla ha vingut la dedicació a la composició. Porto escrites unes setanta sardanes. Procuo que siguin senzilles, fidels a l'esperit de la terra i que expressin alguna cosa, algun sentiment. Naturalment

el que compta, en aquest cas, és l'opinió de l'auditori i dels balladors. Algunes sardanes han gaudit d'una certa anomenada, però crec que no sóc pas jo qui ha de donar detalls sobre aquest punt.

—Tinc entès que tens o has tingut molts deixebles...

—Sí, sobretot de flauta. Molts dels músics que toquen la flauta a les nostres orquestres han estat deixebles meus. Quan tinc ocasió d'escoltar un gran mestre de la flauta —Jean Pierre Rampal, per exemple— no m'ho deixo perdre pas.

—I deixebles de flabioli no n'has tingut?

—Doncs no. El que he fet ha estat donar orientacions a nois que començaven i canviar impressions i experiències amb altres flabiolaires. Ara en tinc un de deixeble. Un noi que ho fa molt bé i toca amb la cobla «River's».

—Quina és la darrera sardana de flabioli que has escrit?

—S'anomena «Els petits rossinyolets». L'estrenàrem a l'aplec de Castelló d'Empúries, la meua vila nadiua. Vaig fer-la tractant d'evocar els inicis de la meua trajectòria, a Castelló, al costat de l'avi Rau, a la cobla «Els Rossinyolets».

Eugení Molero

Propera audició de sardanes

dia 30 de juny, a les vuit del vespre

Cobla:
«La Sitgetana»

lloc: Passeig del Carme

Stil 2.001

La persiana
funcional
adaptable.

La persiana
Stil 2.001
pot adaptar-se
fàcilment, a qualsevol
finestra o balcó
sense necessitat de
fer treballs de paleta
i sense canviar el
marc de la finestra.

Sols un professional
expert, en una hora
o bé una hora i mitja,
segons el cas,
instal·larà a casa
vostra, la novíssima
persiana

Stil 2.001
que us ofereix tota
mena d'avantatges.

Distribuïdor:

JORVIC

Sitges, 45 - Telèf. 893 71 98 - VILANOVA I LA GELTRU

BANC DE BISCAIA

*sempre
prop
de vostè*

Rambla Principal, 15 - Telèf. 893 02 54
VILANOVA I LA GELTRU